

Toimintaterapian työelämäharjoittelu 2

Oppimistehtävä = Oppimispäiväkirja

Harjoittelu 10op, josta oppimistehtävän osuus 1 op = 27 opiskelijan työtuntia

- Toiminnan analysointi ja terapeutin toiminta
- Oman toiminnan reflektointi
- Näyttöön perustuva toiminta
- Teorian soveltaminen käytäntöön oppimistehtävien avulla

Oppimistehtävän tarkoituksena on ohjata yhdistämään opiskeltua teoretietoa ja käytäntöä. Käytännön tarkastelu teorian kautta (ja toisinkin päin) mahdollistaa ammatillisen ajattelun näkyväksi tekemisen, sen vahvistumisen (ero arkiajatteluun) ja se on edellytys ammatilliselle harkinnalle ja -päätöksenteolle. Vahvasti toimintaterapian tietoperustaan asettuva reflektio, ymmärrys siitä mitä, miten ja miksi asioita tehdään, tukee myös ammatti-identiteetin kehittymistä.

Boyt-Schell ja Schell (2008)* esittävät näkemyksen, jonka mukaan ammatillisen harkinnan tarkoituksena on suunnitella, ohjata, toteuttaa ja reflektoida asiakkaan terapiaprosessia. Ammatillinen harkinta on terapeutin mielessä tapahtuva jatkuvasti prosessi. Käytännössä ammatillinen harkinta on päätöksien tekemistä arjen työtilanteissa. Päätöksien teossa tulisi integroida tietoa tutkimuksista, omasta kliinisestä kokemuksesta ja osaamisesta sekä käsillä olevasta tilanteesta asiakkaan kanssa.

Oman osaamisen sanoittaminen ja ammatillisen harkinnan kehittyminen vaatii palautetta, mutta myös oman toiminnan reflektointia. Kirsti Lonka (2015) tuo teoksessaan Oivaltava oppiminen esille Kaisu Mälkin ajatuksia reflektiosta ja reumatuntemuksista. Reflektiolla pyritään tiedostamaan ja arvioimaan uudelleen niitä itsestään selvinä pitämiämme olettamuksia, jotka suuntavat ajattelua, tunteita ja toimintaa. Reflektion avulla on mahdollista haastaa oma mukavuusalue ja kohdata reumatuntemuksia. Reumatuntemukset ovat tuntemuksia siitä, kun oletuksemme ja kokemuksemme eivät vastaakaan ympäröivää maailmaa. Reumatuntemukset haastavat olemassa olevat käsityksemme ja kokemuksemme. Reumatuntemusten haasteena on se, että pyrimme välttämään näitä meille uusia, vieraita tai joskus epämiellyttäviäkin tuntemuksia ja näin uuden oppiminen jää pinnalliseksi ja menetämme mahdollisuuden oppia muutostilanteista ja virheistämme. Oman kokemuksen reflektointi on siis tärkeää oppimisen kannalta. Tämän tehtävän tarkoituksena on auttaa sinua reflektoinnissa ja tätä kautta mahdollistaa myös ammatillisen harkinnan kehittyminen.

Oppimistehtävässä reflektio kohdentuu toiminnan analysoimiseen (jota olette käsitelleet 1-3lk:n opinnoissa) sekä näyttöön perustuvaan toimintaan (4lk opintojakso). Toiminnan analysoinnin sanotaan olevan toimintaterapeutin tärkein työväline ja ydinosaa, joka erottaa meitä muista. Mitä se on käytännössä ja miten se auttaa toimintaterapeuttia työssään? Näyttöön perustuva toiminta on puolestaan keskeinen osa nykypäivän työelämää, laadukkaita ja tasa-arvoisia palveluita, johon olemme velvoitettuja lainsäädännön ja eettisten ohjeidenkin näkökulmasta. Tässä harjoittelun tehtävässä pysähdyt näiden kahden teeman äärelle, tekemään ja toimimaan, etsimään tietoa ja reflektimaan tekemääsi kokemaasi ja havaitsemaasi. Pysähdyt pohtimaan myös sinulle kertynyttä tietoa ja jäsenät sitä omaksi ymmärryksesksi.

* Boyt Schell, Barbara A. Schell, John W. 2008: Clinical and Professional Reasoning in Occupational Therapy. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

Kyseessä on prosessitehtävä, jossa etenet vaiheittain harjoittelun kuluessa. Etene tehtävässä joka viikko. Tehtävä koostuu viidestä merkinnästä oppimispäiväkirjaan. Jokaiseen merkintään on oma ohjeistus alla. Oma ajattelusi, ”päiväkirjamaisuus” saa näkyä tekstissä ja tehtävän ulkoasussa, muistaen kuitenkin, että kyseessä on pääosin teoriaohjattu reflektio. Tarkoituksena ei ole kuvata koko harjoittelupaikan arkea, vaan keskittyä tehtäväohjeessa esitettyihin teemoihin. Ajatusten konkretisoinnissa hyödynnetään kuvia ja tehtävässä käytetään lähteitä.

- n. 1 tekstisivu merkintää kohden = kuitenkin vain yksi palautettava dokumentti
- Pohjana voi toimia niin word, kuin powerpoint, prezi tms.
- Ota tekstissä kantaa kaikkiin merkintäkohtaisissa ohjeissa esitettyihin näkökulmiin/vastaa siis jokaiseen kysymykseen.
- Kuljeta otsikoinnissa mukana merkintöjen numerointia, niin että numerointi vastaa tätä ohjetta.
- Opinnäytetyöt eivät käytä tässä tehtävässä lähteeksi. Lähdeviittaukset tulee merkitä yhtä täsmällisesti kuin muissakin tehtävissä.
- Muista huomioida, että kokonaisuus on luettava ja näkökulmasi avautuvat myös ulkopuoliselle lukijalle.

Merkintöjen tarkemmat ohjeet seuraavalla sivulla.

1. Merkintä

Harjoittelua ennen /ensimmäisen viikon aikana:

Pysähdy toiminnan analysoinnin äärelle (tehtäväanalyysi ja yksilöllinen toiminnan analyysi). Mitä toiminnan analysointi sinulle tällä hetkellä tarkoittaa?

- Kuva konkreettisesti osaamistasi ja tee yhteenveto tämänhetkisestä ymmärryksestäsi/osaamisestasi.
- Mitä tarkoitetaan tehtäväanalyysillä ja yksilöllisellä toiminnan analyysillä? Mihin toimintaterapeutti niitä käyttää?
- Miten toiminnan analysointi ja terapeuttinen toiminta liittyvät toisiinsa?
- Muodosta toiminnan analysointiin liittyviä kysymyksiä (min.3 kysymystä), joihin pyrit saamaan vastauksia harjoittelun aikana.
- Valitse tekstiäsi konkretisoiva kuva ja perustele miksi valitsit juuri kyseisen kuvan.
- Otsikoi merkintä omin sanoin, säilytä numerointi

Huom! Voit kerrata aiempien opintojen materiaalia, mutta muodosta merkintä kuitenkin omin sanoin.

2. Merkintä

Tee toiminnan analyysi toiminnasta, jota olet pohtinut käyttäväsi oman asiakkaasi kanssa tai jota ohjaajasi käyttää asiakkaan kanssa.

- Etsi ja valitse analyysin pohjaksi jokin aiemmin opinnoissa esitetty analyysimalli tai runko ja tee analyysi valitsemaasi tapaa noudattaen.
- Tuo merkinnässäsi esille:
 - Mitä mallia tai runkoa käytit analyysissä/ lähde?
 - Ota kantaa oliko kyseessä tehtäväanalyysi vai yksilöllinen toiminnan analyysi ja perustele asiaa?
 - Mikä sen tekemisessä oli vaikeaa, entä helppoa?
 - Miten tekemäsi analyysi auttoi tai vaikutti toimintaterapian toteuttamiseen?
 - Pysähdy ensimmäisessä kohdassa kirjaamiesi kysymysten äärelle. Löytyikö vastauksia, syntyikö oivalluksia?
 - Otsikoi merkintä omin sanoin, säilytä numerointi

3. Merkintä

Keskustele ohjaajasi kanssa toiminnan analysoimisesta tai tee havaintoja siitä, miten toiminnan analysointi näkyy mielestäsi ammattilaisen työskentelyssä.

- Kirjaa keskeiset oivalluksesi
- Pysähdy ensimmäisessä kohdassa kirjaamiesi kysymysten äärelle. Löytyikö vastauksia, syntyikö oivalluksia? Ihmetyksiä?
- Konkretisoi merkintä kuvalla ja perustele kuvan valinta
- Otsikoi merkintä omin sanoin, säilytä numerointi

4. Merkintä

Näyttöön perustuva toiminta harjoittelupaikallasi

- Mitä NPT on käytännössä?
- Miten NPT vaikutti tai näkyi sinun ja asiakkaan välisessä työskentelyssä?
- Etsi yksi toimintaterapia-alan tutkimusartikkeli, joka mielestäsi liittyy harjoittelupaikkaasi, sen asiakasryhmään tai muuhun keskeiseen toimintaterapian näkökulmaan ja hyödynnä artikkelia reflektion pohjana.
 - Merkitse tutkimusartikkelin lähdetiedot
 - Poimi artikkelista kohtia/ asioita (2-4), jotka olivat sinulle erityisen tärkeitä. Avaa ne tekstissä.
 - Kirjaa lähteestä poimitun kohdan perään, millaisia havaintoja, kokemuksia, huomioita ja oivalluksia sinulle syntyy, kun tarkastelet kyseistä asiaa harjoittelusi kautta?
 - Otsikoi merkintä omin sanoin, säilytä numerointi

Viimeinen eli 5. merkintä = Kanssi

- Tee oppimispäiväkirjalle kansi/ otsikko sivu
- Nimeä koko dokumentti kokonaisuutta kiteyttävällä ajatuksella: mikä nousi kaiken kiteyttäväksi/päällimmäiseksi asiaksi sinulle?
- Miten kävi ensimmäisen kerran kysymyksillesi? Syntyikö uusia?
- Valitse kanteen kuva ja kirjaa siihen myös lyhyt perustelu/avaus nimelle ja kuvalle
- Tämä kaikki kirjataan kansisivulle